

Hr Juhan Parts, Minister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Harju 11, Tallinn 15072

Tel: 62 56 304

Faks: 6 313 660

E-mail: juhan.parts@mkm.ee; info@mkm.ee

Meie: 10.09.2012 nr 6/1248819

Lugupeetud minister Parts,

ASI: Konkurentsiameti ja selle peadirektori potentsiaalne ebakohane käitumine

Pöördun Teie kui Eesti Vabariigi Valitsuse avaliku teenistuja poole, kes teostab Konkurentsiameti (KA) ning konkreetset selle peadirektori, hr Märt Otsa, üle järelevalvefunktsiooni. Olen teadlik, et teatud määral on KA ministeeriumist iseseisev institutsioon, siiski, kuivõrd Teie ministrina evite otsest vastutust antud valitsuse institutsiooni tegevuse eest, siis soovin Teiega arutada teemasid, mis on niivõrd olulised, et vajavad Eesti Vabariigi Valitsuse tähelepanu.

Kaks nädalat tagasi avaldas nädalaleht Postimees Tuuli Koch'i asjakohase artikli, mis kirjeldas praktikat, mida KA rakendas reguleerides Kunda Elamut, mille üheks osanikuks oli aastatel 2002 – 2007 hr Märt Ots. AS Tallinna Vesi (ASTV) on uurinud selles artiklis ja veebilehel www.kohalik.info avaldatud antud küsimust puudutavat informatsiooni ning usub, et juhul, kui tõstatatud küsimused leiavad kinnitust, siis see näitlikustab regulaatori poolset professionaalse eetika selget rikkumist ning regulatiivfunktsiooni hälvet. Seetõttu usun, et Teil on hädavajalik kiiremas korras teostada täies mahus ning avaliku kajastusega järelevalvemenetlus käesolevas kirjas tõstatatud küsimuste osas ning vajadusel võtta kasutusele asjaomaseid distsiplinaarmeetmeid.

Juhul, kui käesolevas kirjas ja selle lisades edastatud tõendusmaterjal leiab kontrollimisel tõendamist, siis viib see vältimatult järelduseni, et KA on:

- 1) Teadlikult täiesti ebatäpsete süüdistuste alusel sundinud AS Tallinna Vesi (ASTV) ja selle aktsionäre kaitsma rahvusvahelist erastamislepingut kohtus;
- 2) Teadlikult eksitanud nii Eesti kohtuid kui EL Komisjoni Eesti Vabariigis teostatava majandusregulatsiooni osas;
- 3) Teadlikult kasutanud ebatäpseid ja vastuolulisi seisukohti ning ka tegutsenud vastuoluliselt, lubades kohalikel investoritel kasutada erinevaid regulatsiooni meetodeid, samas kui ASTV puhul KA välistas rahvusvahelise erastamise tingimuste järgimise;
- 4) Teadlikult võttis vastu hinnaotsuseid Kunda suhtes, kus KA peadirektoril, hr Otsal, oli väga selge huvide konflikt;

tvesi@tvesi.ee
www.tallinnavesi.ee

Tel. +372 6262 200
Fax +372 6262 300

AS Tallinna Vesi, Ädala 10, Tallinn 10614, Estonia, Reg. no 10257326

- 5) Teadlikult võttis vastu hinnaotsuseid Kunda suhtes, millest KA peadirektor võis ise isiklikult kasu saada samas kui need hinnaotsused kahjustasid Kuna elanike huve.
- 6) Teadlikult võttis vastu hinnaotsuseid Kunda suhtes, kasutades vale informatsiooni.

Kirjavahetus ASTV aktsionäridega

ASTV aktsionärid pöördusid Teie poole mais 2012.a (ASTV 30.05.2012.a kiri nr 6/1228663) paludes informatsiooni selle kohta, milliseid abinõusid on majandus-ja kommunikatsiooniministril kavas tarvitusele võtta kaitsmaks heauskselt Eestisse investeerinud kohalike ja välismaiste investorite huve Konkurentsiameti suvalise ja põhjendamatu tegevuse eest. Oma 25.06.2012.a vastuses ASTV aktsionäridele (Teie kiri nr 1.15-5/12-00457/080) asusite järgmistele seisukohtadele:

- 1) *“Siiski peame vajalikuks toonitada, et seadusandja poolt vastu võetud monopolidele hinnapiirangute kehtestamise seaduse eesmärgiks polnud kindlasti rikkuda investorite legitiimseid huvisid.”*
- 2) *“/.../ monopolidele hinnapiirangute kehtestamise seaduse eesmärgiks oli **kaitsta universaalteenuste tarbijate õigusi põhjendamatu hinnakujundusega kaasneda võivate kuritarvituste eest.** (meie rõhuasetus)”*
- 3) *“/.../ on käimasoleva vaidluse algseks põhjuseks asjaolu, et Tallinna Linnavalitsus ja AS Tallinna Vesi on sõlminud lepingu, millega on pooled kokku leppinud veeteenuse hinna kujundamise mehhanismis, mis ei ole **väidetavalt** kooskõlas ÜVVKSi ega konkurentsioiguse põhimõtetega. (meie rõhuasetus)”*
- 4) *“Kindlasti ei saa minister sekkuda Konkurentsiameti kui iseseisva regulaatori tegevusse ega kehtestada haldusakte, mis pole seadusega kooskõlas. (meie rõhuasetus)”*

Ülalviidatu kujutab endast selgeid kinnitusi austusest investeerimiskeskonnale ja õiguspärase menetluse vastu.

Olete täielikult teadlik, et ASTV ja selle aktsionärid on sunnitud kaitsma rahvusvahelist erastamislepingut ja sellel lepingul põhinevaid õigustatud ootusi kohtus peamiselt sellepärast, et KA ja ministeerium on **järjekindlalt väitnud avalikkuses ja Eesti kohtutes**, et erastamislepingut ei saa täita, sest see ei ole ega ole kunagi olnud seadusega ja Eestis rakendatava hinnaregulatsiooni tavade ja praktikaga kooskõlas, **“KA soovib siinkohal rõhutada, et aastast 2002 kehtivad Eestis regulatsioonipõhimõtted, mida rakendatakse ühetaoliselt võrdse kohtlemise eesmärgil mitmetes monopolsetes valdkondades.** (meie rõhuasetus – 02.05.2011 ASTV hinnaotsuse lk 38, KA poolt ASTV kaebusele 29.08.2011 esitatud vastus Tallinna Halduskohtule)”. Härra minister nõustus oma 25.06.2012 vastuskirjas ASTV aktsionäridele KA-ga, et “/.../ veeteenuse hinna kujunemise alused on põhiolemuselt püsinud muutumatuna alates seaduse jõustumisest 1999. aastal /.../.”

Käesolevas kirjas ja selle lisades esitatud tõendusmaterjalist on härra ministril võimalik aru saada, et nüüd on selle väite toetus väga olulise kahtluse all ning suure tõenäosusega ümber lükatav nagu ka teised KA seisukohad, millega KA põhistab ASTV ja selle aktsionäride kohtuteele sundimist. Olen kindel, et härra minister nõustub, et Eestile oleks äärmiselt kahjulik, kui ASTV ja selle aktsionärid peaks olema sunnitud

jätkama enda kohtus kaitsmist väidete vastu, mis, olemasolevat tõendusmaterjali arvestades, võivad osutuda alusetuteks ja ebakorrekseteks väideteks, mis kujutavad endast pelgalt vaid KA peadirektori, hr Otsa, põhistamatut arvamust. Eriti kui käesolevas kirjas edastatud informatsioon, mida on härra ministri juba korduvalt esitatud, osutub tõeseks ning see jääb kohase reaktsioonita.

Härra ministri lubadus uurida Konkurentsiameti hinnakujunduse meetodeid, eriti Kunda osas, ja uurida ka Konkurentsiameti peadirektori, hr Märt Otsa käitumist

Nagu härra minister ise on öelnud 2012.a jaanuaris, “*Kindlasti tuleb /.../ asja uurida, kui tekib väiksemgi kahtluseus konkurentsiameti erapooletuses.*”¹

Arvestades käesolevas kirjas ja selle lisades esitatud tõendusmaterjali olulisust ning härra ministri enda seisukohti KA erapooletuse tagamise osas taotleme, et härra minister kohustub kirjalikult ja viivitamatult teostama täies mahus ja avaliku kajastusega järelevalvemenetluse Konkurentsiameti ja hr Otsa kui erapooletu regulaatori hinnaotsuste ja äripraktika osas ning avalikustama sellise menetluse tulemused täies mahus. Põhjus, miks me taotleme KA ja hr Otsa tegevuse osas kiire, kuid igakülgse ja põhjaliku menetluse läbiviimist, on käesolevast kirjast ja selle lisadest tulenevad järeldused, et käsitletud käitumine võib kujutada endast Avaliku Teenistuse seaduse ja Avaliku Teenistuse eetikakoodeksi rikkumisi (mitmuses) (vt Lisa 1 vastavas osas sisalduvat analüüsi). Selle menetluse käigus vajavad vastust konkreetset järgmised küsimused:

- 1) Kas KA-l on olulises mahus empiirilist tõendusmaterjali KA väite tõendamiseks, et “aastast 2002 kehtivad Eestis regulatsioonipõhimõtted, mida rakendatakse ühetaoliselt võrdse kohtlemise eesmärgil mitmetes monopoolsetes valdkondades”?
- 2) Kas KA ja hr Otsa poolt Eesti kohtutele ja ASTV-le ning (ministeeriumi kaudu) EL Komisjonile edastatud seisukohad on tõesed ning põhinevad faktidel ja tõenditel või on pelgalt ühe institutsiooni või ühe isiku põhistamata arvamus?
- 3) Miks KA peadirektor aktsepteeris Kuna Elamu eraõigusliku müügi kõik tingimused, kuid välistas ASTV puhul Eesti Vabariigi Valitsuse täiel teadmisel ja toel teostatud rahvusvahelise erastamise kõik tingimused?
- 4) Kuna puhul, kas hr Otsal kui KA peadirektoril oli Kunda 2007.a (st vähem kui 5 kuud pärast varade müüki) ja 2011.a hinnaotsuse tegemisel huvide konflikt kui hr Ots ise oli ennist Kunda Elamu üks põhiaktsionäre, kes sai kasu Kunda Elamu varade müügist Fortumile, st 2011 hinnataotlust tegevale isikule?
- 5) Miks KA ja hinnaotsuse allkirjastanud hr Ots ei võtnud tahtlikult 2011 Fortumi Kunda hinnaotsuse tegemisel arvesse kõiki regulatsiooni otseselt puutuvaid asjaolusid, millest oldi täiel määral teadlikud, ning mille tagajärjeks oli ebakorrekne hinnaotsus, mis oli klientidele kahjulik?
- 6) Miks KA ja hinnaotsuse allkirjastanud hr Ots tegi teadlikult 2011 Fortumi Kunda hinnaotsuse tegemisel otsuse, mille tagajärjel tariifid hõlmasid kasumit tehingutelt, millest KA peadirektor ise isiklikult kasu sai?

¹ Äri uudised 26.01.2012.a: “Juhan Parts: kahtlusi konkurentsiameti erapooletuse suhtes tuleb uurida” - <http://www.e24.ee/716784/juhan-parts-kahtlusi-konkurentsiameti-erapooletuse-suhtes-tuleb-uurida/>

ASTV-le tekitatud kahju

Lõppeks soovin härra ministrile toonitada, et ettevõtte ja selle aktsionärid on KA poolse ASTV erastamislepingu mis tahes tingimuste arvestamisega keeldumise ja seeläbi põhjustatud lepingu rikkumise tagajärjel seni juba kaotanud enam kui 30 miljonit Eurot. Seni kogutud tõendite pinnalt näib, et selle saamata jäänud tulu on põhjustanud Konkurentsiameti tahtlik tegevus. Seetõttu, antud situatsioonis on ASTV ja selle aktsionärid sunnitud nõudma saamata jäänud tulu ja ASTV mainele tekitatud kahju hüvitamist täiel määral Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt (MKM) ja Konkurentsiametilt.

Möönan, et mõned käesolevas kirjas ja selle lisades tõstatatud küsimused on tehnilist laadi ja oma loomult regulatsiooni spetsiifikaga, seetõttu olen Teie teenistuses, et neid küsimusi Teiega soovi korral arutada.

Jäädes lootma meievahelisele positiivsele ja koostööaltile arutelule, vaatamata käesolevas kirjas tõstatatud küsimuste tõsidusele.

Lugupidamisega,

Ian John Alexander Plenderleith

Juhatuse esimees

Lisa 1

